

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO KADR, SZKOLENIA I OBSŁUGI PRAWNEJ
WYDZIAŁ POMOCY PRAWNEJ

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 120 86 fax 22 60 128 73
biurokadr.wp@policja.gov.pl

Warszawa, dnia 7 czerwca 2017 r.

Kpp - 3826/17/AP

13.11.2017
- do wiadomości
EW NSZZ woj. dolnośląskiej
(wseysey)
Makiej

Opinia prawna dotycząca charakteru prawnego
rozmowy dyscyplinującej określonej w art. 132 ust. 4b
ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

W zapytaniu z dnia 29 maja 2017 r. poruszono dwie istotne kwestie:

- 1) czy dopuszczalne jest wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko policjantowi, z którym przeprowadzono rozmowę dyscyplinującą a fakt przeprowadzenia tej rozmowy został udokumentowany w sposób określony w art. 132 ust. 4c ustawy Policji?,
- 2) czy przyznanie się policjanta do określonego przewinienia dyscyplinarnego, lub sprzeciw policjanta, co do takiej formy zakończenia postępowania dyscyplinarnego, może być podstawą do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, w sytuacji, gdy nie ujawniono żadnych nowych okoliczności sprawy?

Ad.1 Odpowiedzialność dyscyplinarna policjantów uzależniona jest od ustalenia, czy dany policjant naruszył dyscyplinę służbową w sposób określony w art. 132 w zw. z art. 132a ustawy o Policji. Naruszenie dyscypliny służbowej w sensie przedmiotowym polega na popełnieniu jednego z czynów opisanych w art. 132 ust. 1 do ust 4a ustawy o Policji, w sensie podmiotowym zaś, musi to być zachowanie, którego nieprawidłowość ma swoje źródło w umyślnym działaniu lub działaniu nieumyślnym, jednak tego rodzaju, że można policjantowi postawić zarzut naruszenia zasad dyscypliny służbowej na skutek lekkomyślności lub niedbalstwa. W każdej kategorii przewinień dyscyplinarnych opisanych w art. 132 ust. 1 do 4a ustawy o Policji mogą znaleźć się zachowania, których waga oraz szkodliwość nie wymagają stosowania kar dyscyplinarnych i prowadzenia szeroko pojętego postępowania dyscyplinarnego. W art. 132 ust. 4b ustawy o Policji znajduje się zapis, który pozwala Przełożonemu Dyscyplinarnemu na odstąpienie od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w rozumieniu art. 134i z zastrzeżeniem ust. 4 ustawy o Policji. Ust. 4 powołanego wcześniej przepisu odnosi się do sytuacji, gdy istnieje uzasadnione wątpliwość, co do faktu popełnienia

Zarząd Wojewódzki NSZZ
Policjantów woj. dolnośląskiego
wpi. 13-11-2017
I dz. 878/11/17
podpis.....

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO KADR, SZKOLENIA I OBSŁUGI PRAWNEJ
WYDZIAŁ POMOCY PRAWNEJ

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 120 86 fax 22 60 128 73
blurokadr.wp@policja.gov.pl

przewinienia dyscyplinarnego jak też, co do osoby sprawcy tegoż przewinienia. Czynności wyjaśniające mają na celu ustalenie, czy do popełnienia przewinienia w ogóle doszło i ustalenie, kto jest potencjalnym sprawcą tego przewinienia. Czynności wyjaśniające mogą doprowadzić do wniosku, że co prawda doszło do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, i ustalenia sprawcy, jednakże błażość tego przewinienia nie wymaga prowadzenia postępowania dyscyplinarnego w rozumieniu art. 134i ust. 1 i dalszych ustawy o Policji.¹ W takiej sytuacji Przełożony Dyscyplinarny może² odstąpić do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego i przeprowadzić z policjantem rozmowę dyscyplinującą. Z rozmowy sporządza się notatkę służbową, którą następnie włącza się do akt osobowych na okres jednego roku. Notatka powinna zawierać: 1) czas i miejsce rozmowy, 2) dane Przełożonego Dyscyplinarnego lub osoby pisemnie przez niego upoważnionej, 3) wskazanie podstawy prawnej rozmowy, 4) wskazanie zarzucanego czynu, 5) wytknięcie niewłaściwego postępowania, 6) stosunek rozmówcy do zarzutu (przyznaje się nie przyznaje się, czuje się niewinny, 7) podpis przeprowadzającego rozmowę.³ Skrupulatne udokumentowanie przebiegu rozmowy dyscyplinującej ma niebagatelny charakter. Powszechnie uważa się, że należycie udokumentowana rozmowa dyscyplinująca, w której policjant przyznał się do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, wyraził skruchę oraz nie wnosił sprzeciwu stanowi dowód na prawomocne zakończenie postępowania⁴.

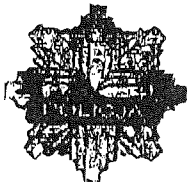
Mając na względzie powyższe oraz treść zagadnienia z pkt 1 pisma z dnia 29 maja 2017 r. należy udzielić następującej odpowiedzi: jeśli rozmowa dyscyplinująca została przeprowadzona w sposób opisany powyżej, udokumentowana na piśmie oraz włączona do akt osobowych policjanta, a policjant nie kwestionował faktu zaistnienia przewinienia dyscyplinarnego oraz swojego sprawstwa, to postępowanie dyscyplinarne należy uznać za zakończone. Wzwanie w tych okolicznościach postępowania w tonie art. 124i ust. 1 ustawy o Policji, wszczęcie postępowania dyscyplinarnego po przeprowadzeniu rozmowy

¹ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 lutego 2012 r., II SA/Wa 2173/11, Legalis nr 474151

² Sebastian Maj, Postępowanie dyscyplinarne w służbach mundurowych, LexisNexis, wydanie 1, str. 31

³ Op. cit. str. 32

⁴ Op. cit. str. 32 oraz wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 27 maja 2015 r., II SA/Bd 380/15, Legalis nr 1338202, także w wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 24 stycznia 2012 r., II SA/Bd 1376/11, www.orzeczenia.nsa.gov.pl, w wyroku WSA w Olsztynie z dnia 10 grudnia 2013 r., II SA/OI 867/13, Legalis nr 770767

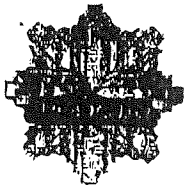
KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO KADR, SZKOLENIA I OBSŁUGI PRAWNEJ
WYDZIAŁ POMOCY PRAWNEJ

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 120 86 fax 22 60 128 73
 biurokad. wp@policja.gov.pl

dyscyplinującej z policjantem, w warunkach opisanych powyżej może napotkać na przeszkodę procesową z art. 135 ust.1 pkt 4 ustawy o Policji (pogląd własny opiniującego).

Ad. 2) Nieprzyznanie się policjanta do winy w trakcie rozmowy dyscyplinującej lub wyrażenie sprzeciwu, co faktu jej przeprowadzenia stanowi obligatoryjną przesłankę do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na podstawie art. 134i ust. 1 ustawy o Policji. Przepis art. 134i ust. 1 stanowi, że Przełożony Dyscyplinarny, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie popełnienia przez policjanta przewinienia dyscyplinarnego wszczyna postępowanie dyscyplinarne. Użycie zwrotu czasownikowego „wszczyna” wyklucza jakąkolwiek uznaniowość. W przypadku, gdy Przełożony Dyscyplinarny dochodzi do wniosku, że czynności wyjaśniające określone w art. 134i ust. 4 ustawy o Policji potwierdziły, że policjant dopuścił się naruszenia dyscypliny służbowej, podejmuje decyzję o przeprowadzeniu rozmowy dyscyplinującej, jej nieskuteczność wobec sprzeciwu policjanta musi w efekcie doprowadzić do wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. Zakwestionowanie w trakcie rozmowy dyscyplinującej sprawstwa oraz faktu, że przewinienie dyscyplinarne miało miejsce w ogóle stanowią elementarne prawa do obrony (art. 134f ustawy o Policji). Zakończenie postępowania poprzez przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej mimo sprzeciwu policjanta pozbawia tegoż możliwości udowodnienia swojej niewinności. Przepis art. 132 ust. 4b ustawy o Policji jest ułomny, bowiem w sytuacji, gdy policjant nie zgadza się z Przełożonym Dyscyplinarnym w przedmiocie oceny określonego zachowania policjanta, a postępowanie kończy się włączeniem do akt osobowych notatki z rozmowy dyscyplinującej, to policjant pozbawiony jest jakiegokolwiek środka zaskarżenia.⁵ Zważyć

⁵ Dla przykładu wskazać można na treść art. 66 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych z godnie, z którym . Jeżeli przewinienie dyscyplinarne jest mniejszej wagi albo w świetle okoliczności sprawy będzie to wystarczającym środkiem dyscyplinującym radcę prawnego lub aplikanta radcowskiego bez potrzeby wynierzenia kary dyscyplinarnej, dziekan rady okręgowej Izby radców prawnych, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, może poprzestać na udzieleniu ostrzeżenia radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu. Rzecznik dyscyplinarny może wystąpić z wnioskiem po uprawomocnieniu się postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego albo o umorzeniu tego postępowania. Udzielając ostrzeżenia, dziekan może jednocześnie zobowiązać radcę prawnego lub aplikanta radcowskiego do przeproszenia pokrzywdzonego lub do innego stosownego postępowania. Radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu służy prawo odwołania od ostrzeżenia do właściwego sądu dyscyplinarnego w terminie 7 dni od udzielenia ostrzeżenia. Od postanowienia sądu dyscyplinarnego w sprawie odwołania, o którym mowa w ust. 3, nie przysługuje środek zaskarżenia oraz treść art. 15 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. zgodnie, z którym za mniejszej wagi naruszenie obowiązków

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO KADR, SZKOLENIA I OBSŁUGI PRAWNEJ
WYDZIAŁ POMOCY PRAWNEJ

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 120 86 fax 22 60 128 73
 biurokad. wp@policja.gov.pl

naależy, że rozmowa dyscyplinująca spełniająca warunki dla jej skuteczności ma charakter zbliżony do warunkowego umorzenia postępowania w rozumieniu prawa karnego. Zatem, sprawstwo w sensie podmiotowym w rozumieniu art. 132a ustawy o Policji oraz sam czyn muszą być stwierdzone ponad wszelką wątpliwość. Policjant musi mieć możliwość do wykazania swojej niewinności. Może to uczynić w toku postępowania dyscyplinarnego gwarantującego mu możliwość ustanowienia obrońcy, zgłaszania wniosków dowodowych, a w efekcie możliwość skorzystania ze środków zaskarżenia ze skargą sądowoadministracyjną włącznie.

Reasumując: przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej w warunkach, gdy policjant nie kwestionuje sprawstwa, zaistnienia czynu, wyraża skruchę kończy postępowanie, i stanowi przeszkodę do wydania postanowienia o wszczęciu w trybie art. 134i ustawy o Policji. Jakikolwiek sprzeciw policjanta, co do oceny faktów, sprawstwa obliuguje Przełożonego Dyscyplinarnego do wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego.

RADCA PRAWNY
 Biuro Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej
 Komenda Główna Policji

Adam PARDA

członka korpusu służby cywilnej dyrektor generalny urzędu może ukarać członka korpusu służby cywilnej upomnieniem na piśmie. Ukazanie może być poprzedzone postępowaniem mającym na celu wyjaśnienie okoliczności sprawy. Członek korpusu służby cywilnej może w ciągu siedmiu dni od wymierzenia mu kary upomnienia wnieść sprzeciw do dyrektora generalnego urzędu. W razie wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 2, dyrektor generalny urzędu niezwłocznie przekazuje sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu. Przekazanie sprawy rzecznikowi wszczyna postępowanie wyjaśniające.